Roll No. | | | | | | | |

Series SHC **Code No. 228**

- Please check that this question paper contains 2 printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains 8 questions.
- Please write down the serial number of the question before attempting it.

MUSIC HINDUSTANI (Vocal)

(Theory)

(Punjabi Version)

ਸੰਗੀਤ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ (ਗਾਯਨ)

(ਥਿਯੋਰੀ)

(ਪੰਜਾਬੀ ਉਲਥਾ)

Time allowed : 3 hours *Maximum Marks : 30*

ਸਮਾਂ ਸੀਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ *ਪੂਰਣ ਅੰਕ : 30*

ਨੋਟ :

(i) *ਕਿਨ੍ਹਾਂ **ਪੰਜ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ ।*

(ii) ***ਸਾਰੇ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ।*

1. 'ਸੰਗੀਤ ਪਾਰਿਜਾਤ' ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਮਹਤਵਪੂਰਣ (ਖਾਸ) ਸੀਮਾਚਿਨ੍ਹ (landmark) ਹੈ — ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿਉ ।

2. ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੰਡਿਤ ਭਾਤਖੰਡੇ ਕੀ ਸਥਾਨ ਰਖਦੇ ਹਨ ? ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿੱਖੋ ।

3. ਅਪਣੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਸਿਲੇਬਸ) ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੀ ਇਕ ਰਾਗ ਦਾ ***ਇੱਕ*** ਵਿਲੰਬਿਤ ਖਿਆਲ ਜਾਂ ਇਕ ਦ੍ਰੁਤ ਖਿਆਲ ਦੀ ਨੋਟੇਸ਼ਟ (ਸਵਰਲਿਪੀ) ਲਿਖੋ ।

4. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਅਤੇ ਦੇਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।

5. ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਅਤੇ ਰਾਗ ਕੇਦਾਰ ਵਿਚ ਫਰਕ ਕਰੋ ।

6. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਤਾਲਾਂ ਦੇ ਠੇਕੇ ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਗੁਨ ਵਿਚ ਲੈ-ਕਾਰੀ ਕਰੋ :

ਧਮਾਰ, ਝਪਤਾਲ, ਤਿਲਵਾੜਾ

7. ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਸਮਾ ਸਿਧਾਂਤ (Time Theory) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ? ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿੱਖੋ ।

8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ *ਤਿੰਨ* ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿੱਖੋ :

(i) ਵਰਣ

(ii) ਅਲੰਕਾਰ

(iii) ਗਰਾਮ

(iv) ਗਮਕ